

ELŐFIZETESI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Videkre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfo és ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszadásiát vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a kiadóhivatalhoz intésendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, augusztus 28.

A feminizmus kérdése.

A modern kor egyik legtermészetesebbnek látszó küzdelme arra irányul, hogy mindazok a jogok, melyek a férfiak rendelkezésére állanak, biztosítsanak a nők számára is. Az észak-amerikai függetlenségi harc óta valamennyi államban megindult a mozgalom a nőknek minden téren s tekintetben a férfiakkal való egyenjogúsítása érdekében. Ma nem tartják modern gondolkodásu, helyes felfogásu embernek azt, a ki nem ismeri el, hogy a nőket ép úgy kell alkalmazni minden téren, mint a férfiakat.

Hogy a nőket ugyanazok a jogok illetik meg, a melyek a férfiakat, azt elismerem. Hogy bizonyos pályákon ép olyan megfelelők, mint a férfiak azt is elismerem. De a családi élet, a boldogság, a nevelés, a megelégedettség szempontjából úgy vélem, hogy a nők maradjanak meg a természet által megjelölt munkaköreikben.

Mert mit látunk ma? Azt, hogy a társadalom kizsákmányolja a nő és gyermek csekély erejét. A hivatalban és a gyárakban mondhatni mindenütt a nőekkel való dolgoztatás csökkentette a férfimunkájának értékét s így, a hol elég volt egy családfő keresete, ott ma több kenyérkereső sem képes tisztességesen eltartani a családot. Keres a anya is, a kis gyerek is (különben külföldön) s a keresettel

nem az elégedettség, de az igények emelkedésével az ellenkezője furakodik be a családokba. Így pl. Anglia egyik gyapotszövő gyárában 4—5 éves gyerekeket is dolgoztatnak. Ennek következménye az emberiség elnyomítása, a tudatlanság s a növekedő durvaság.

A gyermek munkás miatt kellett a feminizmuson kezdenem, mert a gyermek munkák a női emancipáció terjedésének következményei. A társadalom utját nem állhatja annak, hogy gyermekek és nők munkálatokra ne alkalmaztassanak. A törvény pedig gyenge, könnyen kijátszák, akik minden áron olcsó munkabérre spekulálnak. Így tehát nem marad más hátra mint az, hogy mindenki keressen, a ki tud.

Nálunk a nők alkalmazása ez időszert a szellemi térre szorítkozik csaknem kizárólag. A feminizmus hívei a tudós nőket tartják a modern nő mintaképének.

Szerintök a modern nő a családi boldogság megalapítója. A modern házasság mondják — fölmenti a nőt az élet gondja alól. A konyha szükségleteit ellátja a piacz, a ruházat készen van a boltban, a gyermek nevelésről gondoskodik a bonne, a mosást elvégzi a gép, szóval a modern asszony minden dolgát elvégezheti 1—2 óra alatt, a többi idejét fordítsa önművelésre, hogy férjével kiállja a versenyt, tanuljon sportot izmai fejlesztésére, tanuljon mindent s így a boldogság közelebb fér hozzá. Így a feministák.

Lássuk a multat. Volt idő, a mikor

a nő nem avatkozott férje munkakörébe, a mikor nem tudta észjárásával, ismereteivel legyőzni férjét s mégis teljes volt a családban a boldogság. A nő kiegészítette férjét ott, a hol a férj tudatlan, ügyetlen volt. A nő szervező ereje kis dolgokban, a család körében, belső dolgokban jutott érvényre. Az egyik kiegészíti a másikat. A férfi eszével, a nő szívével képeznek egy harmonikus egészet. Az élet berendezkedése, az egyenjogúság, ezek teoriának mind szépek, de aligha válnak a családi boldogság javára. A boldogságot úgy képzelem el, hogy ha a férj otthonába lép, otthon egy gondos háziasszony, anya és szerető hitves keze és szíve után rendet, tisztaságot, jó nevelésü gyermekeket lát, ahol élvezi a családi élet apró örömeit, nem pedig egy tudós nőt, akinek kis ujjában van minden tudománya, de repül a szobában minden, a gyerekek maszatosak, csintalanok s könyökükön kilátszik a bőr. Aztán kezdődik a vita tudományos, művészi és politikai dolgok fölött. Ime a modern és nem modern házasságok. — Hogy ez így van, ezt sokan elismerik. De hát mitévők legyenek azokkal szemben, akiknek nem adatott meg az, hogy a természettől rendelt hivatásuknak éljenek? — Itt aztán megtörnek a nem feministák. Kenyeret, mindennapi kenyeret! Valóban így van. Egy árván maradt, egy férjhez nem ment nő hogyan tartsa fenn magát? — Utat, módot kell nyújtani arra nézve, hogy szükség esetén a

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Deák Ferencz egy kiadatlan levele.

Eötvös Károly nemrégiben részletesen elbeszélte — hallomás után — hogyan támadták meg és fosztogatták ki Deákot zalai szegény legények. Eötvös Károly hallomásból beszélt el és színezte ki ezt az esetet, most azonban napvilágra került Deák sajátkezű levele, melyben ezt a históriát Keménynek megírta. A levelet a Nemzeti Múzeum kéziratából — pompás facsimilében — a Nagy képes Világtörténet adta ki. A levél egész terjedelmében itt következik:

P.-Szt.-Lászlón, 1863. május 24.

Kedves barátom!

Tegnap este kilencz óra tájban sógorom távollétében, ki egyik távolabbi majorjába ment s még nem tért haza, négy rabló jött sógorom házára. Még az ajtó nem voltak zárva, a rablók a cselédeket összeszedték s fegyveres kéz-

zel őrizték a cselédszobában. Kettő közülök bejön azon szobába, hol én olvastam és azt hitték, én vagyok a háziúr; s puskát emelvén reám, azt kérdezték tőlem: ki vagyok, fenyegettek, hogy ha igazat nem mondok, tüstént keresztül-lőnek. Én mondtam, fenyegetésre nincs szükség, nincs okom tagadni nevemet, én Deák Ferencz vagyok, sógora a háziurnak s látogatóban vagyok nála, erre kezdetben hitték s a szobaleánytól hasonló fenyegetés mellett kérdezték, hogy én ki vagyok s mikor az ugyanazt monddta, nékem azt mondták, no az ur ne féljen semmitől.

Ez alatt sógorom semmit nem sejtve megérkezett. Őt is fegyver között ugyanazon szobába kísérték, melyben én voltam és felszólították, hogy egész életebeli keresményét adja át nekik. Ő előadta készpénzét, de ezzel a rablók meg nem elégedtek s elsőbbben fenyegetésekkel akarták sógoromat kényszeríteni, hogy több pénzt adjon elő. Azután ütni kezdték egy vasbéllyel, melyet a kamarában találtak, vállára és kezeire, melyeket összekötözték és mel-

lére négyet ütöttek. Ismételve szólítottam őket, ne kínozzák szegény öregem, hiszen ha volna még pénze, azt bizonyosan előadná, inkább, mintsem kínzásoknak kitegye magát. Tőlem semmit sem kértek, azt sem kérdezték, van-e pénzem. Én azonban azt mondtam nekik, mivel mindig azt emlegették, hogy nekik az a pénz, mit sógorom előadott, nem elég, én, kitől pénzt nem kértek, kitől mint vendégtől nem is vártak pénzt, ime átadom nekik pénzem 220 forintot, de sógoromat ne bántásák, a rabló azt mondá, hol van tehát pénzem és elkisért fegyveresen a magam szobájába s midőn a pénzt átadtam neki és arra szólítottam fel, hogy sógoromat ne bántsa, előadtam, hogy borát, gyapuját még el nem adta, gabonájának ára elkelt a gazdaságra és adóra, több pénze tehát nem is lehet, mint a mit előadott. No az a derék ember, kedvéért megteszek, mit lehet. Elmondat, hogy ötlet Hajnal Jánosnak hijják s kértem, adja szavát, hogy sógoromat nem bántja. Ő azt felelte, hogy még most szavát nem adhatja. Majd a másik szobában. A lehetőségig nyugodt

Intézeti felszerelések előiras szerint leányok és fiuk részére a legolcsóbban

Fő-üzlet:
Fő-utca

CZILLÉR IMRE

Fiók-üzlet
Szt.-László-tér

áruházában szerezhetők be. Costümök, pongyolák blousok, a legdivatosabb kivitelben, salonomban készülnek.

maga szerzeményéből fönntartsa magát s ne legyen kénytelen oda dobni magát esetleg olyannak, akihez semmi rokonszeny sem fűzi.

Ezt kétségkívül meg kell adni. De — s erre nézve törvényileg kellene kimondani, hogy egy nő, ki állásban van s férjhez megy, evvel összeférhetetlen állásáról lemondani tartozik. Ha a nő elszánta magát arra, hogy valakié legyen, akkor csökkentse igényeit is, osszon be mindent úgy, hogy a férje keresete elég legyen. Akkor más hivatáskörbe lépett át, szentelje életét annak, mert egy rókáról két bőrt huzni nem lehet, mert ezt valaki megérzi. Vagy a keresethely, vagy a család. Ezzel aztán megoldást nyerne a szociális kérdések egy része, a férjnél levő nők helyét betölteneek olyanok, a kik utalva vannak arra a megélhetés szempontjából, véres verejtékkel küzdeni — a mindennapi kenyérért.

Várady István.

Le az álarczczal!

Megemlékeztünk arról a röpiratról, amely ezzel a címmel a minap jelent meg és amely oly nagy feltűnést keltett országszerte kiméletlen hangja miatt, amelylyel a koalíciót és annak vezetőit támadta. A röpirat szerzője »Nemo« álnév alá rejtőzött, de most a *M. Esti Lap* azt közli, hogy hír szerint a szerző senki más, mint *Tisza István*.

Tarkovich távozása.

Tarkovich József államtitkár eltávozik helyéről és a Toepke halálával megüresedett *Osztrák Magyar* Bank alkormányzói állását foglalja el.

A félhivatalos «Bud. Tud.» ma a következőket adja ki:

A hivatalos lap egyik legközelebbi száma közölni fogja a *Tarkovich* József miniszterelnökségi államtitkár nyugdíjaztatásáról s az *Osztrák-Magyar* bank alkormányzójává való kinevezetéséről, nem különben dr *Márffy* Al-

hangon kapacitáltam s e pillanattól fogva sógoromat többé nem kinezta, sem meg nem ütötte. Még emlegetett azért pénzt, mit sógorom szinte nem adhatott, mert nem volt. Elvitték még sógorom ezüstjét, nekem néhány ruhadarabomat. sógorom óráját s az enyémet s egy arany tollat. Mind ez Másfél óráig tartott, mely idő alatt az egyik felvont, kétszövű puskát folyvást felénk tartotta. Elvégezvén munkájukat, sógorom kezeit föloldották, felszólítottak, hogy jól szemük közé nézzünk hogy más ártatlant ő helyet tük fel ne akkaszassunk s kezdettek bucsuzni. Ekkor én azt mondtam a vezérnek: János, én pénzemet a nélkül, hogy kérték volna, magam átadtam, csak sógoromat ne bántsák, átadtam órámat is, de ezt az órát sajnálom, mert igen kedves portékám s ha volna pénzem, szívesen vissza váltanám. Erre a rabló kivette az órát tarisznyájából s mondván: No uram, nekem ugy is van arany óráim, a pajtásomnak is van, ime vegye vissza az óráját s azt átnyújtotta. Ezután azt mondva, hogy fertály óráig a szobát el ne hagyjuk, azon kocsin, melyen sógorom jött s melyből a lovakat az egész idő alatt nem hagyták kifogni, eltávoztak. Félóra mulva a kocsit visszaküldötték. Engem az egész

bin pénzügyminisztériumi miniszteri tanácsosnak miniszterelnökségi államtitkárrá való kinevezéséről szóló legfelsőbb elhatározást. *Tarkovich* József ma több heti üdülésre elutazott.

Bánffy és Kossuth Bécsben.

Bécsből kapjuk az értesítést, hogy *Bánffy* Dezső báró tegnap reggel, *Kossuth* Ferencz pedig tegnapelőtt este odaérkeztek. *Bánffy* báró Budapestről jött, míg *Kossuth* Ferencz Karlsbadból. *Bánffy* Dezső tegnap mutatta be a válság megoldására vonatkozó módosított javaslatát egy olyan politikai kiválóságnak, aki az udvarhoz nagyon közel áll, de aki máig a válságba nem avatkozott. A vezérlőbizottság ülése a jövő hét elejére várható.

A bihari pótválasztás.

A bihari kerület messziről napok óta csöndesnek látszik. Valójában azonban annál hangosabb. Közvetlenül küszöbön a választás. Már csak egy nap választ el tőle. A jelöltek érdekében hevesen folyik az agitálás és a kapacitáció. *Szokoly* Tamás pártja részéről azt az értesítést közlik velünk, hogy a párt kilátásai jelentékenyen javultak s ez idő szerint igen kedvezők. Maga *Szokoly* Tamás vasárnap Csátár, Siter, Jákóhodos, Hegyközkovácsi községekben, valamint Biharon érintkezett a választókkal és biztató impressziókkal jött meg a kerületből. A tervbevetett választási barakkok fölépítése a nagyobb mérvű kiadásokkal járt volna. így aztán nem is lesz belőle semmi. Általános érdeklődés néz a választásnak most már végleges kimenetele elé.

A révi ünnepély.

Zugtak a hegyek, visszakaczagták a vidám-társaság jókedvét. Megélnékült a vadregényes révi környék, nagyváradi, kolozsvári, debreczeni budapesti és az ország sok más részéből összerereglett vendégek tarka tömegétől. Hol pár év előtt még csak egy kicsinyke patak csevegett az elrejtett szépségről, — a hol csak a madarak és egypár turista járt a pálya felvigyázón és a kutyáján kívül, ahol csak ezek

idő alatt még illetlen szóval sem illettek, a sógoromon ejtett ülések fájdalmasak voltak s daganatot okoztak, de sem csontot nem törtek, sem vért sebet nem okoztak. Sógoromtól elvittek 800 forintot és asztali ezüstjét, tőlem 220 forintot. Csak elmenetlük után vettem észre, hogy az arany tollat is elvitték, melyet előbb visszadobtak, ugyszintén, hogy viseiőrüháimból is vittek el néhány darabot. Nagy erőmegfeszítésbe került, míg félórát külsőleg megtartottam a nyugodtságot, melynek egyedül köszönhetem, hogy némi hatással voltak reájuk szavaim s a szegény öreg sógorom további kínzásoknak nem volt kitéve.

Ezeket azért írom meg, hogy ha talán tulzott, vagy alaptalan tudósításokat kapnál, rectifikálhasd azokat s levelem után közölhesd a dolog lényegét. Ne használd saját soraimpt, de használhatod azok tartalmát. Sógoromnak sincs hála Istennek egészségi baja.

Isten áldjon kedves Zsigám.

Hü barátod

Deák Ferencz.

zavarták meg a természet fonséges csendjét, ott vasárnap ünnep, lelkesítő szép ünnep volt.

Már a kora reggeli vonatok valósággal öntötték a sok kíváncsi vendéget, kik eljöttek, hogy gyönyörködjenek az elragadó szépségű révi barlangban. Az ünnepély reggel vette kezdetét. Először az Erdélyi Kárpát Egyesület számos tagja érkezett meg br. *Feilitzsch* Arthurral élükön, a barlang előtt *Hollóssy* révi körjegyző lelkes szavakkal fogadta az érkezőket, akik aztán a barlangot tekintették meg. Délben társas ebéd volt, ebéd alatt érkeztek meg a váradiak, kik a Rákóczy-induló hangjai mellett vonultak be a szabadban felállított sátorba.

Három órakor az E. K. E. közgyűlését br. *Feilitzsch* Arthur egyesületi elnök nagyhatású lelkesítő beszéddel nyitotta meg, beszédében a turista egyesületek hasznosságát, céljait s fáradságos munkásságát fejtegeti, majd az új barlangra tér át és méltatja gróf *Zichy* Ödön nagylelkűségét. Beszéde közben megérkezett gróf *Zichy* Ödön, kit nagy éljenzéssel fogadtak. Következett a közgyűlési program második pontja, a választmány évi jelentése, melyet *Kovách* Géza főtitkár elvasott fel, majd az 1904. évi zárszámadás, az 1906. évi költségvetés, és az új tiszti, valamint választmányi kar megalakulása, melynek kihirdetése után, az idő előrehaladottsága miatt a közgyűlést az elnök berekesztette.

Négy órakor vette kezdetét a barlang felavatási ünnepély. Az egész közönség a barlang elé vonult, hol a Hymnust énekelték. Megható volt ez a jelenet amint hajadon fővel, lelkesedve énekelték a Hymnust, a magyarok gyönyörű imáját ott a barlang szájánál, mellettünk csevegvé, örvendve rohant tovább a tiszta vztü kis patak, vitte le dicsekedve minden szikláknak, kicsike fűszálnak, hogy ott volt az ünnepélyen, hogy ő is hallotta a gyönyörű imát, melyet a fenséges sziklaóriások is vizhangoztak . . .

A meghatottság vegyüléke volt ez a lelkesedéssel. Mikor elhallgatott a zene és elhalt minden ajakról az ima utolsó hangja, néma csend lett az egész táj felett s e magasztos csendben adta át gróf *Zichy* Ödön a barlang kulcsát két selyem szalaggal átkötve az E. K. E. elnökének báró *Feilitzsch* Arthurnak, ki szép beszédben köszönte meg a gróf szívesességét, kiemelve nagylelkűségét, óhaját fejezvé ki annak, hogy bár hazánk minden főura ily áldozatkész volna. A beszéd végeztével a közönség bevonult a barlangba, melynek megtekintése után *Veress* István ev. ref. lelkész nagyszabású beszédet mondott, melyben ismertette a barlang felfedezését, végül háláját fejezte ki gróf *Zichy* Ödönnek és Czárán Gyulának, kik fáradságot nem ismerő munkássággal mindent elkövettek, hogy a természet által eddig eirejtett és megközelíthetetlen világra szóló szépségű barlang közismertté, hozzáférhetővé legyen. Az avató beszédet követte a magyarok másik gyönyörű éneke a Szózat, melynek élénkítése után a közönség visszavonult a sátorba, hol társas vacsora volt. Vacsora után táncz, melyet mintegy háromnegyed órára a gyönyörű tűzijáték szakított meg. Éjjel két órakor is érkeztek vendégek.

A szép ünnepélyen mintegy négyszázan vettek részt, különösen sokan jöttek Kolozsvárról. A váradiak közül a kövvtkezők neveit sikerült teljegyezni:

Nagy Márton, Matkó Mariska, György László, dr Nemes Aron és neje, dr Fleischer Béla, dr Dukesz Béla, Leszner Alfréd és neje, Hanstein Ede és neje, Sáfrán Lajos, Tóth József, ifj. Weisz Bernát, Szabó Gábor és két leánya, Schulhof Emil, Grósz Emánuel Haas Manó, Fischer Géza, Klein Géza stb., stb.

—//.

Szülők figyelmébe!

Az iskolai év bekezdésével

A gyermekek teljes és célszerű felruházása esakis legolcsóbb árban, legnagyobb választékban

Leitner Lázár-nál

Nagyváradon, Zöldfa-utcán, a Zöldfa-kávéház ajtajával szemben eszközölhető.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Augusztus 31. A jogügyi és pénzügyi bizottság ülése a fizetésrendezése ügyében d. u. 3 órákor.
 Aug. 31. Képviselőválasztás Biharban.
 Szept. 2-3. Iparosifjak színelőadása.
 Szept. 4. A III. szakosztály ülése a megyeházán d. e. 10 órákor.
 Szept. 5. A j. g. és pénzügyi bizottság ülése a fizetésrendezés ügyében d. u. 4 órákor.
 Szept. 5-7. Borászati kongresszus Székelyhídon.
 Szept. 6. Megyei közigazgatási ülés d. e. 9 órákor.
 Szept. 7. Közigazgatási ülés a városnál d. u. 3 órákor.
 Szept. 23-25. Lövészegylet tenisz-versenye.

* **A városi tisztviselők fizetésrendezése.** Említettük, hogy Nagy-Várad város jog- és pénzügyi szakbizottsága augusztus hó 31-én tart ülést a városi tisztviselők fizetés rendezése tárgyában. Az ülés halasztást szenvedett mert azon Rimler Károly polgármester is részt akar venni. aki pedig augusztus hó 31-én éjjel érkezik haza. Ez okból a jog- és pénzügyi szakbizottságot szeptember hó 5-én délután 4 órákor tartja együttes ülését a fizetésrendezés tárgyában.

* **Rulikovszky Kázmér emléke.** A magyar szabadság pártolásáért vértanu halált szenvedett Rulikovszky Kázmér lengyel dzsidás századosnak a bóné-kuti sikon 1849. aug. 28-án az oroszok által történt kivégeztetése ötvenedik évfordulóján, tegnap, hétfőn kegyeletos ünnepet ült Nagyvárad város polgársága a hős emlékére. Reggel 9 órákor gyászmise volt az újvárosi Szent László plébánia-templomban. A gyászmisét dr. Vucskics Gyula plébános tartotta Szabó Ferencz Szent József intézeti praefektus és dr. Lestyán Endre káplán segédlete mellett. A gyászmisén nagy közönség vett részt, igen szép számmal polgárok. A város képviselőjében Bordé Ferencz főjegyző, polgármester-helyettes volt jelen. A templom hajójában impozáns katafalk állott, melyet Fellinek Ferencz műkertész díszített virágokkal. Gyászmise után a polgárok tömegesen keresték fel a hősnek a róla nevezett temetőben domborító sírját, melyet az évforduló alkalmából frissen font illatos virágkoszorúkkal ékítették.

* **Ülés a vármegyeházán.** Biharvármegye III. szakosztálya szeptember hó 4-én délelőtt 10 órákor több fontos ügyben ülést tart a megyei székházban.

* **A város tisztántartása.** A kánikula véget ért, a forróság azonban most is oly elviselhetetlen, mint a kánikula közepén volt. Azt hisszük azonban, hogy a rendőrség már korábban is kiadhatta volna a figyelmeztetést a város tisztántartására. A polgármester-helyettes most a következő hirdetményt adta ki:

A városi t. főorvos előterjesztése szerint a több hónap óta tartó rendkívüli forróság és száraz időjárás, ugy szintén a talaj szennyezettsége következtében a hasihagymáz (típus) megbetegülések különösen augusztus hónapban mind sürűbben fordulnak elő és tartani lehet attól, hogy az esetek az őszi hónapokban nagyobb mértékben fognak fellépni, ennélfogva a ragály tovább terjedésének a megakadályozása céljából a város közönségét a következő óvintézkedések megtételére figyelmeztetem, illetve hívom fel:

1. A vendégtogadók, korcsmák és több lakót magukban foglaló házak tulajdonosai kötelesek a trágyát és szemetet az udvarról minden nap, a kisebb házak tulajdonosai pedig minden harmadnap kihordatni, az udvart és ház elejét, a folyókákat naponként felse-

perni, a szemetes vermet, emésztő gödröt, vízlevezető folyókákat naponta mésztejjel fertőtleníteni.

2. Az utcára vagy a folyókába szennyes vizet önteni, elhullott állatok vagy bármilyen állati és egyéb hulladékot kidobni a legszigorúbb büntetés terhe alatt tilos.

3. Minden háztulajdonos köteles az ürseket, ha az egy éve nem tisztított, sürgősen kitisztíttatni, udvarán egy kádban mésztejet tartani (egy rész nyers mész, 5 rész vízbe megoldva) ezen folyadékából az ürsekkbe minden ülő helyre 5-5 litert számítva harmadnapokig beönteni.

4. A mézszárszékek, hentesek, úgy szintén a piacon áruló hentesek vágótökei, asztalai és a mérlegek, nemkülönben a vendéglősök, korcsmárosok, cukrászok és ételkifőzők asztalai, edényei tisztán tartandók, megromlott hús, hamisított tejet vagy éretlen, romlott gyümölcsöt (a párolásra szánt félérett kivételével) üzleti helyiségekbe vagy piacon elárúsítani, forgalomba hozni a legszigorúbb büntetés terhe alatt tiltatik, az élvezetre nem alkalmas tápszerek elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak és az illető ellen a törvényszerű büntető eljárás folyamatba fog tétetni.

5. A ragályfogó áruk raktárai mint csont és rongy gyűjtő telepek állandóan fertőtleníttendők és a tisztántartásukra kiváló gond fordítandó.

6. A sertés hizlaló telepek, sertés ólak, istállók, szárnyas állatok ketreczei tisztán tartandók.

7. A bérkocsik, fuvarosok álló helyei naponta többször felseprendők, a trágya eltávolítandó és ugy ezen helyek, mint az utcai csatornák nyílásai naponta fertőtleníttendők.

8. Figyelmeztetem továbbá a város közönségét, hogy az egyes házak kutvizét ugy szintén a Körözés vizét ivás és főzésre egyáltalán ne használják, hanem csakis a feltétlenül jónak bizonyult városi vízvezeték vizet.

Végül megjegyzem, hogy amennyiben egyesek a fennebbi rendelkezéseket be nem tartanák, a vétkesek ellen e törvényes eljárás folyamatba fog tétetni.

Nagyvárad, 1905. augusztus hó 27.

Bordé Ferencz,
polgármester helyettes.

* **A bérmaut befejezése.** Vasárnap a hajdúfészeket, Arany János városát, Nagyszalontát tisztelte meg Belopotocsky tábort püspök, hogy a bérmálás szentségét kiszolgáltassa. Vasárnap reggelre lobogódiszt öltött Nagyszalonta. Belopotocsky püspök a reggeli órákban érkezett Sályiból Nagyszalontára s a határnál Csanády Kálmán járási főszolgabíró, Erdélyi Gyula főjegyző s mások várták a főpapot. Csanády üdvözlétére a püspök szíves szavakkal válaszolt. Majd a plébániára hajtatnak, hol a püspök kíséretével megállott. A püspök kíséretében voltak: Spett Gyula kanonok, Gróh Ferencz gyulai prépost, Lopusny Gyula a Szent József-intézet alkormányzója, Szabó Ferencz ugyanezen intézet prefektusa s Makkay József karkáplán. A szalontai római katolikus templomban Belopotocsky püspök kismisét mondott segédlettel, ezután gyönyörű szent beszédet tartott a hitben való megerősítés szükségességéről, a bérmálás szentségének magasztosságáról. Végül 115 jelentkezőnek feladta a megerősítés szentségét. Délben Vitkovszky Flórián nagyszalontai plébános a püspök tiszteletére a kaszinóban ötven terítékű ebédet adott, melyen a katolikus papságon kívül Nagyszalonta előkelőségei felekezeti különbség nélkül vettek részt. Az ebédnél kevesebb ünnepelés vette körül a püspököt s számos szép pohárköszöntőt mondtak reá, többek közt Széll Kálmán szalontai ev. ref. esperes.

Reggel fél 8-kor Nagyszalontáról Bikácsra érkezett a főpásztor. A község határán

huszonöttagu lovasbandérium élén ifj. Markovics Károly cséffai főszolgabíró fogadta a püspököt s kíséretét. A tábort püspök kíséretében voltak Fetser Antal apátkanonok, provikárius, Spett Gyula kanonok, püspöki irodaigazgató, Lindenmayer Károly t. kanonok, tenkei esperes-plébános, Makkay József székesegyházi karkáplán és mások. A bérmálás délelőtt 9 órákor vette kezdetét. A püspök 204 hívőt bérmált meg. Délben husz terítékű ebéd volt a plébánián, amelyen Léky Kornél Károly plébános szülei, Léky nyugalmazott pénzügyigazgató, királyi tanácsos és neje is jelen voltak. A jó szülők, akiket általános tisztelet vett körül, immár ötvennyolc éves házaspár. A diszebed alatt élénk volt a hangulat s több pohárköszöntő hangzott el. Léky plébános, a bérmáló püspök, Markovics Antal helybeli birtokos, Fetser Antal apátkanonok, provikárius, aki a székeskáptalant, mint a plébánia kegyurát képviselte és még többen mondtak tósztokat.

A püspököt, midőn Bikácsról távozott, ismét bandérium kísérte. Este fél nyolczkor Nagyváradra érkezett a püspök és kísérete. Ezzel a bérmakörut, mely tíz napon át vette igénybe a főpásztor bevezetője. A tábort püspök valóban nagy hálára kötelezte készleges apostoli munkálkodásával az egyházmegye papságát és híveit. A főpásztor a sok utazás és a nehéz funkció nem viselte meg. Tartós, jó egészségnek örvend.

* **Turista diákok Nagyváradon.** Két bulgáriai diák, kik fogadásból, minden pénz nélkül, gyalog akarják bejárni az egész földet, jelenleg városunkban időznek. Julius 1-én indultak el Szófiából s azóta bejárták Sziliszta, Braila, Galacz, Ptojest, Bukarest, Predeal, Brassó, Kolozsvár és Fogaras városokat, ott voltak a révi felavatás ünnepélyen is. Városunk megtekintése után tovább gyalogolnak.

* **A jövő évi választók névjegyzéke.** A belügyminiszter tegnap érkezett leiratában intézkedik a jövő évi legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítása tárgyában. Mivel az ez évi állami adó még nem állapított meg s nem iratott elő, a jövő évi választók névjegyzékének összeállításánál a múlt évi adók veendő alapot. Így intézkedett pár évvel ezelőtt is a kormány az akkori ex-lexben.

* **A német szociáldemokraták pénze.** Németországban egy párt sem olyan gazdag, mint a szociáldemokratapárt. Egy párt költségvetésében sem találkozunk olyan óriási számmal, mint a szociáldemokrata-párt költségvetésében. A németországi szociáldemokratapárt múlt évi bevételeiről és kiadásairól a pártjelentés a következőképpen számol be: A párt összes bevételei 723.000 márkára rugtak, ebből 250.000 márkát kamatozóan elhelyeztek. A kiadások 500.000 márkát tettek ki, az előző évvel szemben 136.000 márkával nagyobbak voltak. Az általános agitáció költségei 111.284 márkát, akkora összeget vettek igénybe, mint még ezelőtt sohasem. A pártvezetőség által megindított gyűjtés révén a ruhrvidéki sztrájkoló bányászokat 277.874 márkával segítették. Mindezek a számok sokat mesélnek a szociáldemokrácia egyre növekvő hatalmáról, amelynek alapja a proletárság fegyelmzetttsége és áldozatkészsége.

* **Baleset.** Rothbart Mór berettyóújfalui kereskedő a padlás takarításán közben a padlásnyíláson véletlenségből lezuhant három ölnyi mélyen az udvarra. Szerencsére egy láb ficzám és kisebb zuzódáson kívül egyéb baja nem történt.

* **Kis községből nagy község.** Csar-nóháza kiharmegyei község jelenleg a feketetői körjegyzőséghez tartozik, noha éppen

Csarnóháza a legnagyobb népességgel bír a körhöz tartozó községek között. A község képviselőtestülete mozgalmat indított, hogy Csarnóháza nagy községgé alakíttassék át; ez esetben önálló jegyzőséget nyer a község. A község ezen kívánsága most van a vármegye elbírálása alatt.

* **Szent Ágoston napja.** Mint előre jeleztük, a nagyváradi Szent Orsolyáról nevezett zárda tegnap délelőtt nagy egyházi fényvel ülte meg a zárda rendszabályai megalkotójának, Szent Ágostonnak emléknapját. Délelőtt fél 10 órakor *Makucz* Ernő zárdalelkész szent beszédet mondott, utána pedig *Palotay* László pápai főpap, aranymiséskanonok nagy segédlettel ünnepi szent misét tartott, mely alatt a zárda szüzek éneke emelte a kis templomot szorongásig megtöltő hívek áhitatát.

* **Pár óráig tartott sztrájk.** A Magyar aszfalt társaság most végzi nagy apparátussal a Fő-utca burkolását; egész sereg ember foglalatokodik az aszfalt alá szükséges beton készítésével. A vállalat 23 felesleges munkást szombaton este elbocsátott, de az illetők nem vették át igazolványaikat s nem akartak elmenni a munkából, mert azt állították, hogy idegen munkások vannak alkalmazva s azokat bocsása el a vállalat; a hatóságot kérték, hogy hasson oda, miszerint első sorban a helybeliek alkalmaztassanak a munkáknál. A vállalkozó cég az igazolványokat beszolgáltatta a rendőrségnek. Midőn a kapitányi hivatal kikartá osztani az igazolványokat, az összes munkások kijelentették, hogy abbahagyják a munkát, ha a helybeliek közül valakit elbocsátanak. Az alkalmazott munkások igazolványainak átvizsgálásánál kitűnt, hogy a munkások között 6 aradi és 17 máshelyről való idegen munkás van alkalmazva. A 23 helybeli elbocsátott munkás helyett ezeknek az elbocsátását követelték most a munkások, akik nem is állottak munkába, daczára, hogy már elmúlt a munka megkezdésének ideje. A rendőrség részéről *Kemény* Ignác rendőrbiztos járt közbe a vállalkozóknál, akik látták, hogy nem boldogulnak másként a munkástömeggel, mintha követelésüket teljesítik. Így aztán a 23 helybeli munkást megtartották s a 23 idegen munkást bocsátották el. Ilyen módon reggel 9 órakor az összes munkások hozzáfogtak a dologhoz s a rövid sztrájk véget ért. — Ebből az incidensből kifolyólag egy másik munkás mozgalom keletkezett. A villamos vasut munkásai szintén követelik, hogy az idegen munkások helyett a dolog nélkül levő helybeli munkásokat alkalmazzák a vasut építkezéseinél is. Jóllehet, hogy a vasut építését nem a városi vasutársaság építi házilag, hanem vállalkozónak van kiadva a munka, *Szmazsenka* Ernő társulati igazgató ennek daczára megígérte, hogy közbenjár a munkások követelése tárgyában. Ma, kedden délelőtt fognak tárgyalni a sztrájkra készülő munkásokkal és az építővállalattal. Óhajtható, hogy a tárgyalásoknak sikere legyen, nemcsak azért, mert igazságos is, hogy a munkanélkül levő helybeli munkások dologhoz jussanak, hanem azért is, hogy a sztrájk elkerültesse.

* **Tűz a velencei közös temetőben.** Tegnap délután 5 óra tájt a váradi-velencei közös temetőben temetés volt. Valószínű, hogy a temetés alatt valaki égő gyufát dobhatott a kiasszott avarra az meg tüzet fogott. A tűz átkapott a Kolozsvári utca felé levő fakerítésre is és ezt körülbelül 50 méter hosszban leégette a fákkal együtt. A tűz tovább terjedésének a tűzoltóság vetett gátat.

* **Meghalt öngyilkos.** Megemlékeztünk arról a rémes öngyilkossági kísérletről, amelyet *Háber* Adolf idegbeteg vasuti hivatalnok követett el, azzal, hogy az Adorján-ház második emeletéről levetette magát. Iszonyu sebeihez még agyarázkodás is járult s a szegény szerencsétlen betegen nem tudtak segíteni. Vasárnap reggel Biharmegye közpórházában iszonyu kínok között meghalt. Temetése ma kedden lesz a közpórházból.

* **A Szabó féle bankógyár újabb üzeme.** A *Szabó* Lajos ismert bankógyáros cég újabb baleket fogott: *Gurbai* Sándor siteri parasztot. Az ember egy üzleti levéllel ballagott be tegnap a rendőrségre, melyben az igazgatóság felszólítja őt, hogy a második részletképen hiányzó 500 koronát rohanva küldje be Budapestre, honnét azután diskrét postacsomag alakjában érkezik a bizonyos 3000 korona saját készítményű bankjegye, amely teljesen használható. A becsapott ember elsőbbséget csak 75 korona veszteség miatt panaszkodott, hogy tudniillik ennyit csáltak volna ki tőle eme szélhámosok; kétségtelen azonban, hogy az üzleti levélben említett összeg a valóság. A rendőrség a bünygyi eljárást *Szabó* Lajos igazgató ur ellen folyamatba tette.

* **Esküvő.** *Pick* Zsigmond nagyszalontai végrehajtó szeptember hó 3-án délután 1 órakor tartja egybekelését *Stern* Józsa kisasszonnyal, *Stern* Sándor, a Széchenyi kávéház tulajdonosának kedves, szép leányával.

* **Mulatozók kik nem fizetnek.** *Scher Kohn* Béla Kolozsvári-utcai 5. szám alatt levő korcsmájában tegnap éjszaka egy 5 tagból álló társaság mulatott. Éjtél felé, fizetésre kerülve a dolog a társaság zordonná vált, és fizetség helyett össze törte az egész berendezést. A megrémült korcsmáros rendőrökért szaladt, az 5 tagból álló társaság a széllal versenyt. Mindössze egyet tudtak a rendőrségre előállítani, ez azonban megesküdött, hogy nem is látta a korcsma tájkát. Az eljárás folyamatba van.

* **Hirtelen halál.** Fájdalmas, igaz részvétet keltő hirtelen haláleset történt vasárnap este Nagyváradon. A 4. honvédgyalozezred egyik főhadnagyának *Czell* Sándornak ifju hitvese hunyt el hirtelen, pár percnyi haláltusa után szívszélhüdben. A tragikus eset annál szomorubb, mert a férj távol volt családi fészektől. *Czell* mintegy négy évvel ezelőtt vette nőül *Max* Tivadar cs. és kir. nyug. őrnagy leányát *Némethy* Gizellát s a legboldogabb családi életet éltek, nem is sejtte, hogy a boldogságot mily hamar fogja megtörni a végzet. A férj csütörtökön hajnalban a lehetőség szerint nyugodtan hagyta el nejét rövid időre s ment ezredével a Pestmegyében lefolyó hadgyakorlatra. Vasárnap este nyolcz óra tájban hirtelen rosszul lett a főhadnagyné, a házbéliek orvosok után futottak, de ezek már nem segíthettek. Az ifju urasszony néhány percnyi szenvedés után kiszenvedett. Szívszélhüdben ölte meg. A Bethlen-utcai boldog kis fészekbe, melynek melegét, fényét, egy kis ártatlan kedves lányka, *Izabella*, növelte — a gyász, a bánat veté fel tanyáját. A mélyen sujtott főhadnagy — kit az egyik szomszéd értesített a katasztrófáról — kétségbeesve igyekezett haza, szeretett hitvese már kihült teteméhez. A hirtelen elhunyt urnó temetése ma, kedden délután 4 órakor lesz a Bethlen-utcai 9. számú gyászaházról. A csapástól teljesen megtört főhadnagy a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Czell Sándor m. kir. honvéd főhadnagy úgy a saját, valamint kis leánya *Izabella* és az összes rokonok nevében legmélyebb fájdalommal tudatja szeretett nejének, a legjobb édes anyá, gyermek, meny, testvér és sógornőnek *Czell* Sándorné született *Némethy* Gizellának

1. évi augusztus hó 27-én este, 28 éves korában, boldog házassága 4. ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványa f. hó 29-én délután 4 órakor fognak Bethlen-utca 9. sz. háznál a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és az újvárosi központi temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 30-án d. e. 9 órakor fog a Szent László templomban az Egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre a rokonok, jóbarátok és ismerősök tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1905. augusztus 28-án. Aldás és béke poraira! *Max* Tivadar cs. és kir. nyug. őrnagy és neje *Wujkovic* Antónia szülei. *Czell* Tamás és neje *Molnár* Borbála apósa és anyósa. *Némethy* János, *Némethy* Ferencz és neje, *Némethy* József és neje, *Némethy* Etta, *Némethy* Gyula testvérei. *Czell* Ignác és neje, *Szentpétery* János, *Czell* Róza és férje, *Czell* Agnes, *Czell* Teréz és férje, *Czell* Amália, *Czell* Zsuzsanna és férje sógorai és sógornői.

* **Lopások.** *Kovács* János kárára tegnapelőtt este a Karger vendéglőből egy kerékpárt loptak el. A tolvaj tegnap Deák János lakatos segéd személyében kézrekerült. A tolvaj a kinnél a bicikli is megkerült, lezárták. — *Markovits* Herman Teleki u. 5. szám alatt levő záros fászpinczéből tegnap virradóra egy láda pipereszappant emeltek el 140 korona értékben. A tolvaj társaságot a rendőrség nyomozza. — *Szabó* János hetes, volt Hecht Lipót borkereskedőnél; tőle Hódosi Eszter tegnap egy öltözet fekete ruháját és több fehérműjét ellopta. *Szabó* bünygyi panaszt emelt, Hódosi Eszter ellen.

* **Elhunyt postafőnök.** *Rösner* Ede belényesi postafőnök hosszas szenvedés után életének 53-ik, buzgó szolgálatának 33-ik évében Nagyváradon, a biharmegyei közpórházban elhunyt. Temetése tegnap, hétfőn délelőtt 11 órakor ment végbe a római katolikus vallás szertartása szerint a kórházból. A temetésen részt vettek az elhunyt nagyváradi pályatársai, testületileg, ugyszintén sokan jöttek el az utolsó tiszteletet megadni Belényesből is az elhunyt postafőnöknek.

* **Tűz a révi sziklákön.** A révi barlang felavató ünnepély utolsóelőtti pontja volt a tűzijáték, egymásután sivatottak a röpennyük a magasba, hol szétrobbanva leluhottak. Egy ily röpennyű száraz fűre esett, mely gyorsan fogott tüzet, s esakhamar a közeli fák is égni kezdtek, a tűz rémes gyorsasággal kezdett terjedni a száraz fák között, mire egy csapat révi földműves a tűz oltásához fogott. Borzasztó volt nézni a görögűz fényénél, amint a csaknem függőleges sziklafalon a munkások kigyó ügyességgel kusztak fel a mindinkább terjedő tűzhöz, melyet dicséretükre sikerült eloltaniok.

* **Betörés.** Berettyóújfaluban *Róth* M. vaskereskedését tegnap — hétfőre — virradóra feltörték és a kézi pénztárból 300 koronát elvittek. Mivel a betörést csak a helyi viszonyokkal ismerős követhette el: a nyomozás szerint a tettes hamar kideríthetik.

* **Diákok ellátása.** Budapestén egy dzsentryfamilia elfogad teljes ellátásra kisebb diákokat. Francia és német nyelvű társalgás, gondos házas felügyelet. Czím a kiadóhivatalban.

* **Rövid hírek.** *Utcái támadás.* *Zsnyka* Miklós béli lakost tegnapelőtt, vasárnap délután ismeretlen tettes az utcán megtámadta és *Kovács* szerszámmal, az ugynevezett ráhuzóvassal leütötte. *Zsnyka* sebesülése életveszélyes. — *A feketebátori haragosok.* *Vencza* Illés feketebátori lakos, vasárnap délelőtt fél kilenczkor az ugyanott lakó *Avramucz* Flórárt forgópisztolyból fűbe lötte. A sebesülés igen súlyos. — *Leütötte a fa.* A Galbina-havason a napokban *Triff* György, a Willgeród-czég szolgálatában álló 26 éves, albáti lakos, famunkást a fatörzs saját vigyázatlansága következtében leütötte s maga alá temette. — *Öngyilkosság.* *Bíró* Bálint nagylétei lakos forgópisztolyal öngyilkosságot követett el.

* **Találtak** egy *Dávid* Jakab gyulai építőmester címére szóló építési szakkönyvet és egy csomagban több levelet. Felhívja a rendőrség nevezettét, ha Nagyváradon tartózkodik, hogy jelentkezzen a tárgyak átvétele végett *Mendelényi Béla* fogalmazónál.

* **Időjelzés.** A magyar királyi központi meteorológiai intézet időjelzése augusztus 29-ére: enyhe, helyenkint csapadék

Pannonia étterme és teli kert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitűnő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.**

Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

IRODALOM.

A bizományi ügylet. Irta: dr. *Bozóky Géza*. Ara 5 korona 40 fillér.

Nagy jogi munkákban épp oly szegények vagyunk, mint kisebb tételeket részletesen fejtegető tanulmányokban. Jogi téren még mindig legnagyobb részt a tankönyvek írása, kommentárok szerkesztése, törvények és bírósági gyakorlat egybeállítása meríti ki a magyar tudományos tevékenységet. Csak a gyakorlatnak és az iskolának dolgozunk. A tudományos bíráskodás a folyóiratok hasábjain, vagy még gyakrabban tudósaink asztalfiókjában reked meg.

Nem a tudományosan képzett és munkálkodó egyének hiánya okozza ezt a helyzetet, hanem az hogy a tudományos munkák iránt érdeklődők köre ijesztően kevés. A ki nem tankönyv tudományos munkát ír, az csak a kollégák érdeklődésére számíthat. Azok elolvassák a munkát, ha tiszteletpéldányt kapnak belőle. Néhányan meg is veszik — muszájból. De az a tudományok iránt érdeklődő laikus kör, amely pl. a természettudományi munkákat meg is veszi, el is olvassa s így természettudományi irodalmunknak hatalmas szárnyakat adott: ez a kör a jogtudományi munkák számára egyszerűen nem létezik.

Ily körülmények közt csak dicséretet érdemel, ha valaki a közönnnyel szembeszáll és a jogtudomány valamely kérdésének megoldását magyar nyelven kísérel meg.

Dr. *Bozóky Géza* derekas munkát végzett a czimbéli dolgozattal. A magyar kereskedelmi törvény egyik igen fontos fejezetét dolgozta fel, még pedig a tudomány teljes apparátusával. Behatol a bizományi ügylet lényegébe. Meghatározza annak helyét a jogintézmények között. Foglalkozik eredetével, fejlődésével és kodifikálásával. Nincs a bizományi ügyletnek olyan részlete, a melyet kimerítően ne ismeretne. Vitás kérdéseknél előadja az arra vonatkozó összes elméleteket, azokat fejtegeti, boncolja.

Hogy mindehhez mekkora tanulmány volt szükséges, azt sejteti a szerző a műve elejéhez csatolt jegyzékkel, melyben a használt forrás munkák jegyzékét szerzők szerint betűrendben közli. Öt sűrűn telenyomatott oldalon a magyar, német és francia szakirodalom teljes jegyzéke foglalatik. Ilyen rengeteg anyagnak csak az elolvasása és összegyűjtése is évek munkája.

Ezt a hatalmas elméleti anyagot *Bozóky* biztos kézzel helyezi el a kereskedelmi törvény gyakorlati rendszere szerint s ezzel munkájának áttekinthetőségét biztosította.

Egyet sajnálunk, a mi *Bozóky* munkájánál épp úgy nincs meg, mint hasonló irányú tudományos dolgozatainknál általában. Feltűnően keveset foglalkozik a magyar bírói gyakorlattal. A tudományos munkáknak az is volna a céljuk, hogy a gyakorlatot irányítsák; sőt éppen

ezzel érnének el igen üdvös hatást, kivívén a a tudományt az életbe. A gyakorlattal való ilyen kapcsolat nagyobb kedveltséget biztosítana az illető műveknek is.

Bozóky azt igéri, hogy fel fogja dolgozni a váltói és biztosítási bizományt, a tőzsdei és szállítványozási ügyleteket, valamint behatásban a bizományi javak tulajdonjogát s e kiegészítő munkában behatósabban foglalkozik a gyakorlattal is. A most megjelent dolgozattól ítélve, jogos reményekkel várjuk az új kötetet, addig is üdvözöljük az értékes dolgozat szerzőjét a tudományos, nagyszabású munkálkodás kezdetén s ajánljuk munkáját az érdeklődők figyelmébe.

Szerkesztőváltozás Tenkén. A *Tenkén* megjelenő heti lap: a »*Tenke és Vidéke*« kiadót és szerkesztőt cserélt. A lap tulajdonjogát *Krausz Ede* vette át, felelőszerkesztőként pedig *Pinczésy Ferencz* lett bejelentve.

Igazságszolgáltatás.

Okirathamisítók.

Deák Mihály kocsbui földmives professzionátus svindler, akinek a váltóhamisítás iránt van kiváló előszeretete, gondolt merészet és nagyot s hosszú hónapokkal ezelőtt *Trif* Flóra falujabeli parasztemberrel szövetkezve, furfangos módját eszelte ki a tiltott pénzszerzésnek. *Deák* értelmi szerzősége mellett elhatározták, hogy a gyámoltalan özvegyasszonynak, az öreg *Illés* Barburának terhére kölcsönt vesznek fel valamelyik nagyváradai pénzintézetnél. Bűnös, tervükbe beavatták *Trif* Flóra anyját, *Trif*, *Gábornét* is. Ekként kidolgozva a plánumot, folszerelték magukat a kölcsönhöz szükséges okiratokkal. Így a halotti anyakönyvi, valamint telekkönyvi kivonattal. Ezekhez aztán hamisított *Deák* és *Trif* Flóra törlési engedélyt is 42 koronáról, gondolván, így annál biztosab lesz a kölcsön. Most aztán magukhoz vették *Trif* *Gábornét*, akinek *Illés* Barburára szerepét kellett eljátszania s bemenne Nagyváradra, felkeresték *Székely* Adolf dr. ügyvédet, hogy 300 koronás kölcsönt eszközöljön ki számukra. A szükséges biztosító okiratot is kiállították, amelyet *Trif* *Gáborné* mint *Illés* Barburára irt alá. Az ügyvéd mindent rendben találván, nyugodtan helyezte el az iratokat a Polgári Takarékpénztárnál, amely ki is szolgáltatta a 300 koronát. A parasztek fölvetették a pénzt, amelyből *Trif* *Gábornénak* 60 korona jutott, míg a többi 240 koronán *Deák* és *Trif* Flóra osztottak. Mikor aztán a telekkönyvi hatóság végzését kikézbessítették a meglepett, igazi *Illés* Barburának, akkor sült ki lassan a turpisság.

A nagyváradai törvényszék első büntető tanácsa ma együttesen tárgyalta büntetteket. A bíróságban *Millye* Gyula elnökölt szavazóbírák *Szentlélek* László dr. és *Thury* Endre dr. voltak. A vádhatóságot *Vámossy* Mihály alügyész képviselte, az elsőrendű vádlott *Deák* Mihályt *Aedélán* Jusztin dr. ügyvéd védte. A tárgyalás jegyzőkönyvét *Virányi* Lajos dr. törvényszéki aljegyző vezette.

A tárgyalás délelőtt kezdődött s csak a késői délutáni órákban ért véget, miután a tanúk kihallgatása hosszabb időt vett igénybe. *Vámossy* alügyész tartalmas vádbeszéde után *Ardeleán* védő mondott alapos beszédet védenecze érdekében. A törvényszék *Deák* Mihályt kétféle büntetésre, a közokirathamisításért, valamint egyrendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat hamisításért 2 és fél évi fegyházra, *Trif* Fló-

rát két rendű közokirat hamisításért 8 havi börtönmre, *Trif* *Gábornét* pedig háromhavi fogházra ítélte. Az elítéltek felebbezték. *Deákot* a bíróság, miután üzletszerűleg foglalkozik váltóhamisítással, amelyért már több alkalommal el is ítéltek, miután továbbá előzetesen Amerikába készült s a szökésre állandóan alapos gyanút nyújt, a törvényszék vizsgálati fogságba helyezte. *Ardeleán* védő a végzés ellen fölfolyamodással élt.

MULATSÁG.

Kongresszusi bál Székelyhídon. Az »érmelléki országos szőlészeti és borászati kongresszus« vigalmi bizottsága a kongresszus 3-ik napján foló évi szeptembur hó 7-én Székelyhídon a »Füred« vendéglő nagytermében, zártkörű kongresszusi bált rendez. Kezdeté este kilencz órakor. A meghívó belépő-jegyül szolgál és a belépesnél felmutatandó.

TANÜGY.

Beiratások az olasz i. rom. kath. fiúiskolában. A nagyváradai l. sz. püspökség kegyurasága alatt álló váradolász-i r. kath. négyosztályu fiú-népiskolában az 1905—1906-ik tanévre a rendes beiratások ideje szeptember hó 1-től 7-ig, a vasárnap kivételével, d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5 óráig fogtak terjedni.

Tisztelettel értesítettnek tehát azon szülők és gyámok, kik ezen iskolába óhajtják gyermekeiket, illetve gyámoltjaikat taníttatni, hogy a fennebb jelzett napokon és időben a beiratás céljából a tanulókkal a magasabb osztály fölvételére szükséges érdemsorozattal, vagy bizonyítvánnyal együtt sziveskedjenek az iskola épületében (Fő-utca 819) megjelenni, mivel a magukban és minden igazolvány nélkül felküldött gyermekek felvételni nem fognak; továbbá a szeptember hó 7-én tul is csak ugy vétetnek föl, ha késedelmeket elfogadhatólag igazolni tudják.

A magánvizsgálatok előzetes bejelentés után szeptember hó 5-én d. e. 11 órától fogtak megtartatni.

Beiratási-dij egy tanévre a r. kath. tanulóktól 6 K. 60 fill., a más vallásfelekezeti tanulóktól 10 K. 60 fill., mely összeg a beiratás alkalmával befizetendő; a szegénységüket hitelesen igazoltak a 6 vagy 10 K. befizetés alól fölmenthetők, azonban a 60 fillért minden tanuló köteles befizetni.

Szeptember hó 8-án ünnepélyes istentisztelet, melyre minden beirt tanuló eljönni köteles.

A rendes tanítás szeptember 9-én veszi kezdetét.

Az igazgatóság.

Beiratások az ipariskolában. Az ipariskola egész évi tanfolyamán a beiratások szeptember hó 1—10 eszközöltetnek a közs. polg. iskola helyiségében s pedig mindenkor d. e. 11—12-ig és d. u. 4—6 ig.

A tanítás szept. hó 15-én veszi kezdetét. A tanulók a beiratáshoz mult évi ellenőrző könyvüket magukbal hozni tartoznak.

Felhivatnak a t. mester urak, hogy tanonczaikat a megjelölt határidő alatt mulhatatlanul beirassák, mert ellenkező esetben a mulasztók az ipartörvény megfelelő § a értelmében 40—400 koronáig terjedő pénzbírsággal büntettetnek.

Hogy az iparos mester urak kívánalmai az iskolalátogatás idejének megállapításánál az igazgatóság által lehetőleg figyelembe vehetők legyenek, óhajtandó, hogy a tanoncok mesterikkel egyetemben jöjjenek a beiratáshoz.

A tanulók utólag egyik osztályból a másikba nem irhatók át.

Nagyvárad 1906 aug. 29.

Az ipariskolai igazgatóság.

TÁVIRATOK.

A válság.

Budapest, aug. 28. (Saját tud. táv.) Hir szerint *Lukács* László volt pénzügyminiszter, akit ischli audenciája óta *homo regiusként* emlegetnek, csakugyan a békeakció mandatáriusa és ez értelemben már a jövő hét elején megkezdene a békealkudozásokat, tárgyalásokat. *Lukács* kijelentette, hogy *Apponyi* nélkül nincs kibontakozás.

Mint a Magyarország értesül, a szabadelpárt még megmaradt képviselőit nagyon nyugtalanítja az a rémhír, hogy az őszszel esetleg új választások lesznek. Tiszát tehát kapacitálni igyekeznek, hogy vegye rá a kormányt, térjen le erről a veszedelmes gondolatáról.

A koalíció vasárnapja.

Budapest, aug. 28. (Saját tud. táv.) A szövetséget ellenzők vasárnap igen látogatott, szépsikerű gyűléseket tartott az ország több helyén.

Szombathelyen a keresztény szociálisták tartottak mintegy tizezer főnyi hallgatóság előtt gyűlést. Az impozáns lefolyású népgyűlésen *Hencz* Károly dr a lövői választókerület néppárti országgyűlési képviselője is felszólal. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, a melyben kimondta, hogy az általános választói jog kivívásaért sikra száll, de azt nem a kormánytól követeli, hanem a koalíciótól, amelyhez legnagyobb lelkesedéssel csatlakozik. Az irigy szociáldemokraták, akiknek gyűlését Szent István napján a rendőrkapitány nem engedélyezte, megakarták zavarni a népgyűlés nyugodt lefolyását ami azonban nem sikerült.

A mosonmegyei *Pándorfon* beszámolót tartott *Batthyány* Tivadar gróf, a zurányi kerület függetlenségi képviselője. A választók határozati javaslatot fogadtak el, amelyben kimondták, hogy tiltakoznak a kormány hivatalban maradásá ellen. Bizalmukat a koalícióba helyezik elismerésüket fejezik ki képviselőjük iránt.

A Muraköz centrumában, *Csáktornyan* is nagyszabású népgyűlés volt, melyhez a muraközi horvátság szíveslélekkel csatlakozott. Csáktornya egyike azon három dunántúli választókerületnek, amely kormánypárti képviselőt küldött a Házbá. Persze, ez sem fog megismétlődni jövőre. A népgyűlés is hatalmas lendületet ad az ellenzők szervezkedésének. *Zichy* Aladár gróf a néppárt elnöke, *Zichy* Jenő gróf és *Sümegei* Vilmos függetlenségi képviselők lendületes, hazafias beszédeket intéztek a hallgatósághoz.

A népgyűlés határozati javaslata az alkotmányellenes kormányt a legsúlyosabban elítélte, a koalíció zászlajára tett fogadást.

Polónyi beszámolója.

Polónyi Géza Kézdivásárhely országgyűlési képviselője csütörtökön tartott beszámolót négyezer főnyi hallgatóság előtt. *Zakariás* János, *Györgypál* Domokos és *Kállay* Tamás képviselők is

eljöttek a beszámolóra s a választó polgárokhoz beszédet intéztek.

Megsemmített megyei határozat.

Budapest, aug. 28. (Saját tud. táv.) *Barsvármegye* ellentálló határozatát a belügyminiszter megsemmisítette. Az alispán rendkívüli közgyűlést hívott össze.

A székely akció.

Budapest, aug. 28. (Saját tud. táv.) A kereskedelemügyi minisztériumban ma délelőtt 11 órakor szaktanácskozás volt a székelykérdésben. Az értekezleten *Vörös* László miniszter elnökölt. A miniszter kijelentette, hogy mihelyt ideje engedi, mihelyt a politikai viszonyok normális mederbe terelődnek, a székely akciót tőle telhetőleg fogja előre vinni. Gondja lesz a székely vasuti hálózat kibővítésére és messze menő gazdasági intézkedéseket fog tenni.

Tűzvész Szomolnokon.

Budapest, aug. 28. (Saját tud. táv.) Iglóról jelentik, hogy a szepesmegyei *Szolnok* község lángokban áll. Százhatvanöt lakóház porrá égett. A katolikus és az evangélikus templom is leégett. A templom tornya ledőlt, bedöntötte a tetőzetet s így a tűz behatolt a templom belsejébe is. Leégett a városháza is. Elhamvadt a dohánygyár is, minek következtében 800 munkás vesztette el kenyereit. A tüoltóság vasárnap, mikor a falu kigyuladt, a szomszédos *Szolnok-Hután* mulatott nyári ünnepeken. A tűz pálinkafőzés közben ütött ki.

A béke.

Budapest, aug. 28. (Saját tud. táv.) A szombati békekonferencián a jegyzőkönyvnek felolvasása után bizalmas ülés következett, melyről a jegyzőket eltávolították.

A bizalmas ülésen *Vitte* közölte *Komura*-val a csár választát a japán előterjesztésre. A választ péntek éjjele kapta meg, mely a következő:

Oroszország elfogadja Szachalin megszállásának indítványát, ha viszont Japán lemond a kelet-ázsiai orosz hajóhad korlátozásáról. Ami azonban ezt a követelést illeti, hogy Oroszország Szachalin északi feléért bizonyos összeget fizessen, ezt a csár leghatározottabban visszautasítja. *Vitte* semmiféle megjegyzést nem fűzött a csár kijelentéséhez, hanem nyugodtan cigarettára gyujtott. Hosszu csönd után végre *Komura* megszólalt s azt mondta, bár az ellentétek áthidalhatatlanoknak látszanak, még is azt indítványozza, ne szakítsák meg a tárgyalást, hanem hétfőn délután folytassák.

Vitte hozzájárult, mire a meghatalmazottak szíves módon elbucsztak. A japánok az orosz választ elküldték Tokióba.

A japánok elnapoló indítványát úgy magyarázzák, hogy *Komura* a hétfői ülésen vagy elejti a Sachalinért fizetendő összeget, vagy felére redukálja. Ha elejti, a béke létrejöttét mi sem akadályozza. Tokióban is optimistikusan ítélik meg a helyzetet. Pétervárott hire jár, hogy Anglia a japán kormánytól közbelépett, hogy a konferencián sikerét biztosítsa. A *Dayli Mail* azt írja, hogy a hétfői ülésen a tárgyalások föltétlen meg fognak szakadni.

A Reuter-ügynökség jelenti Tokióból mai kelettel: A kabinet tagjainak és az ugynevezett öreg államférfiak részvételével értekezlet tartanak, amelyben a portsmouthi béketárgyalások által teremtett helyzetet tárgyalja.

Budapest, ug. 28. (Saját tud. távirata.) Londoni hírek szerint *Witte* kijelentette, hogy Anglia hibát követett el, mikor Japánnal megkötötte az új szövetségi szerződést a béke megkötése előtt, mert ezzel oly fegyvert adott ki kezéből, melylyel Japánt békére kényserithette volna.

REGÉNYCSARNOK.

Milverton Ágoston esete.

Irta: A. C. D.

— Na hát, nekem nem tetszik a dolog. De úgy látom, hogy nem tehetsz másként. Mikor indulunk?

— Te nem jössz velem.

— Akkor te sem messz — feleltem. — Beületszavamat adom . . . és tudod jól, hogy ura vagyok a szavamnak mindenkor . . . ha nem viszel magaddal, kocsiba ülök és egyenesen a rendőrségre hajtatok, hogy feljelentselek.

— De hiszen nem segíthetsz nekem!

— Honnan tudod? Magad sem tudod, mi történhetik. Különben a határozatomtól nem állok. Másnak is van önérzete és hírneve, nemcsak neked.

Holmes nem igen lelkesült szavaimon, de máris felderült az arca és vállamra csapott:

— Jól van. Édes cinborám, hát legyen!

Évek óta vagyunk lakótársak, nem lenne utolsó dolog, ha most dutyi-társakká is lennénk. Látod, *Watson*, én nem restellem neked őszintén bevallani, hogy soha életemben nem gondoltam arra, hogy valaha még főben járó vétket is fogok elkövetni. Első szárnypróbálgatásom ez ebben az irányban. Ide nézz! . . .

Csinos kis börtáskát vett elő az egyik fiokából. Kinyitotta és egy sereg csillogó műszert szedett ki belőle:

— Ez itt a modern tudomány utolsó vívmánya a betörés terén! Nézd ezt a nikkelezett takaros jószágot? Gyémánt a hegye és úgy vágja az üveget, mint a parancsolat; itt van egy csapat álkulcs, szóval minden, a mit csak a mai világban a civilizáció megkíván . . . Ehol van a tolvajlámpásom is. Szóval minden a legnagyobbrendben, készen van. Van gummi talpu cipőd?

— Van egy pár tenisz-cipóm.

— Pompás. És álarczod?

— Akárhányat készíthetek fekete seylemből.

— Látom, hogy nagy érzékeny van az effajta ügyekhez. Helyes! Készíts két álarcot. Indulás előtt eszünk valami hideg vacsorát. Most kilenc óra harminc perc. Tizenegy órakor *Church* Rawig kocsizunk. Oda éppen negyed órai gyaloglás az *Appledore Towers*. Ejjfel előtt hozzáfogunk a munkához. *Milverton*nak mély álma van és renpesen tíz óra harminckor már lefekszik. Ha kedvez nekünk a szerencse, két órára itthon lehetünk, zsebünkben Éva ő nagysága leveleivel.

Elindultunk a mondot időben. Az *Oxford*-utcában felcsiptünk egy fikust és *Hampsteade*be hajtottunk valamely szám alá. Itt kifizettük a kocsit és, mert nagyon hideg volt, kabátunk gallérját felhajtván, gyalog folytattuk utunkat.

— Ez kényes dolog ám és igen csinján kell vele bánni — szólalt meg *Holmes*. — A levelet *Wertheim* szekrényben tartja dolgozószobájában: a dolgozószoba pedig a hálószobából nyílik. Másrészt azonban barátunk, mint az ilyen kövér kis alakok általában, mesés alvó. Agáta . . . a menyzonyom . . . többször mondta, hogy egész mondkör jár a cselédek között arról, milyen nehéz fölkelteni az urat. Titkára is van az ipsének, ez pedig oly buzgó-

hogy egésznap a dolgozószobában tartja az orrát. Ezért jöhettünk csak éjnek idején. Azután van ott egy dög: egy kutya, mely állandóan a kertben csatangol Most, a két utolsó éjszakán, Agáta megkötözte az állatot, hogy én nyugodtan jöhessenek-mehessenek... Nézd, ott a ház! Az a nagy, szép kert van körülötte. Itt az ide e hogy, felkössük álarczunkat. Látod, semmi viláosság nincsen az ablakokban; minden pompásan megy...

London két legveszedelmesebb alakjának látszottunk, a mint fekete álarcban óvatosan besurrantunk a kertbe.

A ház egyik oldalán valami verandaféle volt, melyre több ablak és két ajtó nyílt.

— Az ott a hálószobája — susogta Holmes — Ez az ajtó egyenesen a dolgozószobájába vezet. Persze az lenne a legjobb, ha itt mehetnénk be... de, fájdalom, eleven zárva és a nyitogatás nagy zajt okozna. Gyere csak erre körül: itt van az üvegház, az pedig a nappali szobába nyílik.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

L. E. Helyben. Persze, hogy tévedés még pedig ugyancsak vastag tévedés vagy inkább baklövés megint A galambáldozatoknak semmi közük sem Venus-Astartehez, sem az assyr-babilonai vagy görög-római pogány babonákhoz és más egyebekhez. A galambáldozatokat maga Mózes rendelte el. A Leviticus 12. fejezetének 6. és 8. verseiben így rendelkezik Mózes a galambáldozatokról:

«És mikor eltelnék tisztulása napjai a fuért vagy leányért vigyen egy esztendő bárányt égő áldozatra és egy galambfiat vagy gerliczét a bünért, a bizonyosság hajlékának ajtajához és adja a papnak... Ha pedig az ő keze nem talál and és nem vihet bárányt, vigyen két gerliczét vagy két galambfiat; egyiket égő áldozatra, másikat a bünért. És imádkozzék érte a pap és úgy megtisztul.»

Ugyancsak galambáldozatot rendel Mózes (Levit. 5., 7., 11.) az esküszegés bünének kiengesztelésére.

Minden keresztény ember tudhatja a bibliából azt is, hogy magáért az Ur Jézusért is ilyen áldozatot mutatott be József és Mária, amint ez részletesen le van írva Lukács evangéliumának 2-ik fejezetében.

A szegény, ártatlan galambokért bajosan gerjedt volna oly nagy haragra az Ur Jézus; hanem azokra haragudott, akik ott a templomban pénzválto üzleteket és galambkereskedéseket rendeztek be; ezeket aztán ki is űzte onnét.

Téves lévén a kiindulási pont, a hozzáfűzött következtetés is téves. De nem tartjuk érdemesnek arra, hogy mi napról-napra részletesen czáfolgassuk az ilyen baklövéseket. Ignotos fallit, notis est derusni. Érdeklődését köszönjük. Szives üdvözlét.

KÖZGAZDASÁG.

Az Érmelléki országos szőlőszeti és borászati kongresszus iránt országsszerte nagy érdeklődés mutatkozik. A végrehajtó bizottság már eddig is 200 idegen, az ország legtávolabb részeiből jelentkezőknek küldte el a tagsági jegyet, kikhez hozzájárul még az Érmellék és vidékéről jelentkezők nagy száma.

A budapesti szállodatulajdonosok és vendéglősök közül Glück Frigyes, Gundl, Petanovics, Vampetics, Stadler, Kovács, továbbá Gerband és Francois pezsgőgyáros, valamint az aradhegyaljai, a verseczi, a küküllőmenti borvidék legelőkelőbb szőlő- és pinczészet tulajdonosai jelentették be, hogy a kongresszuson részt vesznek.

A borkiállítás már kezdetét vette, mert már eddiglen 80 termelő részéről 600 palackra szóló bejelentés érkezett. Különös kiválósága lesz a kiállításnak a gróf Stubenberg, özv. gróf Pongrácz Vilmosné pinczészetének mintagyűjteménye. A borkiállítás egyik díszelnöki tisztségét Darányi Ignác szívesen fogadta el.

Ily kedvező auspiciumok között folytatja serény munkáját fáradhatatlan elnökével dr. Malnár Ákossal élén a kongresszus végrehajtó bizottsága annak a kitűzött közgazdasági céljának elérésére, hogy az igen nagy terjedelmű érmelléki borvidéket az országnak bemutassa és megismertesse.

A kongresszus 3-ik napján fényesnek ígérkező bált rendez, melyre a meghívókat most küldi szét a rendezőség.

Sáskajárás Csongrádmegyében. Egyik szegedi lapban olvassuk, hogy a Pallariczini-uradalom Dorosmához tartozó siróhegyi majorjában, amelyet huszonegy parasztagazda bérel, a napokban sáskák pusztítását észlelték. A sáskák még nem lepték el valamennyi tanyát. Néhány rovarpéldányt felküldtek a budapesti rovarföldintézetbe a faj megállapítása végett.

Az Érmelléki részvénytársaság első közgyűlése. Az Érmelléki R. T. vasárnap délelőtt tartotta első rendes közgyűlését, 422 drb. részvényt képviselő 13 részvényes jelenlétében.

Rendes Vilmos, Mitteleier Ede és Friedmann Benő hozzászólása után a közgyűlés az igazgatóság felügyelő-bizottság jelentését egyhangulag elfogadta és az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a relmentvényt megadta. A közgyűlés elhatározta, hogy az 1904—1905-iki első fizetésre vonatkozó 1. sz. szelvényt szeptember elsejétől kezdődőleg a társaság pénztáránál 8 (nyolcz) koronájával beváltja.

A közgyűlés egyuttal felhatalmazta az igazgatóságot, hogy a hátralékos részvénytőke befizetését elrendelhesse és befizetés módosait megállapíthassa. Az igazgatóság tagjaivá a tövő közgyűlésig való érvénynyel kijelöltettek: Stenberg Lázár (alelnök) Brüder Jenő, Markovits Kálmán és Dr. Kurländer Ede, felügyelő bizottsági tagokká pedig megválasztattak: Komlóssy Lószel (elnök), Nuszbaum Sámuel, Grosz Aibert és Sipos József (számvizsgáló).

Az eltávozásuk következtében a felügyelő bizottságból kilépő Dr. Kripka Henrik és Tausig Hugónak a közgyűlés jegyzőkönyvi közszönetet szavazott.

A f. hó 28-án megtartott igazgatósági ülés a hátralékos részvénytőke befizetésére nézve f. évi szeptember hó elsejét jelölte ki, azon hozzáadással, hogy a részvényeseknek jogában áll a befizetést f. évi december 31-ig terjedő 5 részletben, még pedig IX|1., XI|1., XII|1. és XII|31-én teljesíteni, mely esetben f. évi szeptember elsejétől kezdődőleg a befizetés napjáig 6 százalékos késedelmi kamattal fizetendő.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, aug. 28.

Buza okt. — — — —	38.—
Rozs okt.-re — — — —	86.—
Tengeri április 1906. — — — —	44.—
Zab ápr. ra — — — —	12-22
Repeze aug.-ra — — — —	24-90

Értéktözsde.

Budapest, aug. 28.

Oszták hitelrészvény — — — —	669-25
Magyar hitelrészvény — — — —	782-75
Leszámitoló bank — — — —	474.—
Rimamurányi — — — —	588.—
Oszták-m. államvasúti részvény — — — —	675.—
Közuti vasút — — — —	572.—
Városi villamos vasút — — — —	314.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

1044—1905. számhoz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbíróságnak 1905. évi VIII. 179. számú végzésével Dr. Ardeleán Jusztin ügyvéd által képviselt Matuska Máthé felperes részére Siliga Ferencz és neje alperes ellen 120 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán, alperestől lefoglalt és 661 kor. becsült ingóságokra a nagyvárad városi kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagyváradon, Szaniszló-utca 42. számú házában leendő megtartására határidőül 1905. évi aug. hó 29-ik napján délután 4 órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig a ulirott kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1905 évi augusztus hó 18 napján.

Várnay Henrik,

12:0.

kir. bir. végrehajtó.

Butorvásárlók figyelmébe!

Olcsó

BUTOR

gyári árban, kezesség mellett

háló-, ebédlő-, szalon és uriszoba berendezések, valamint egyes butor-darabok a

Magyar Műbutorgyár

Részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő-utca elején.

Üzletvezető: PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás-, kávéház- és szálloda-berendezések műipari vállalata.

Kiváratra rajzok és költségvetések.

Kerestetik

3 jó karban lévő ajtó azonnali átvételre.

Az egyik 178 cm. magas, a másik 182 cm. magas, és mindkettő 94 cm. széles legyen.

A harmadik ajtó lehetőleg ajtó féllal ellátott legyen s körülbelül a fenti nagyságnak megfelelő. Szükséges még 4 ablak, melyek tokjainak belvilága körülbelül 1 méter magassága.

Czím megtudható a kiadó hivatalban. 1287.

Új üzlet.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a mélyen tisztelt vevőközönséget, hogy helyben a

Fő-utczán
ujjonnan épült Stern-palotában, a Széchenyi-szállodával szemben egy

fűszer-, csemege- üzletet nyitottam.

Hol is mint városunkban jelenlegi vállalatom hézagot pótló intézmény amennyiben főlve a legkisebb bevásárlásnál is a nagybani árat alkalmazni a legfinomabb elsőrendű áruk és pontos előzékeny kiszolgálás, amidőn is kegyes támogatásukért esedez

mély tisztelettel:

Blaha Istvánné.

Helybelyi megrendelések azonnal házhoz küldetnek, vidékiek díjtalan csomaglással vasúthoz szállítva.

Új vaskereskedés!

Van szerencsém Nagyvárad város és környéke n. é. közönségének nagybecsű tudomására hozni, hogy helyben

Kossuth Lajos-utca 5. sz.

(a volt rendőrségi épületben)

a »nagy ásó«-hoz

czimzett

vas- és szerszámkereskedést
nyitottam.

Ahol is mindennemű hengerelt rudvas, vaslemez, szekér, kocsitengelyek és vasalások, kovács, asztalos és bognár szerszámok, továbbá mindennemű öntvények, takaréktűzhelyek és kályhák, huzalszegek és csavarárúk, valamint a legjobb minőségű zománczozott-, öntött- és lemez- edények, konyhafelszerelések, továbbá épület- és butorvasalások, mindennemű fegyverek, revolverek, töltények és gazdasági felszerelések, ugyszintén a legjobb minőségű kovács fűtő kőszén és coaks a legolcsóbb napi árban szolgáltatnak!

Tisztelettel:

SCHRIFFERT P.

(a Kugler Albert cég volt üzletvezetője)

Eladó ház.

A város legegészségesebb levegővel bíró részén egy még 10 évig adómentes ház, mely áll 3 szoba, 2 konyha, pincze és hozzá való mellékhelyiségekből, szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

1254.

ISKOLAÖLTÖNYÖK

FIUK, GYERMEKEK és LEÁNYKÁK részére

a legizlésesebb kivitelben és legolcsóbb árban

NEUMANN M.

CS. ÉS KIR. UDV. SZÁLLITÓNÁL

Nagyvárad, Kishidfő Lévy-palota.

H i r d e t m é n y.

Biharmegyei Takarékpénztár zálogháza

szeptember hó folyamán

á r v e r é s t t a r t.

Felkéretnek a zálogjegy tulajdonosok jegyeik rendezésére.

Biharmegyei Takarékpénztár